

Skolskjuts och säkerhet

Allmänt om ansvar m.m.

I samband med skolskjutsplaneringen upprättas elevlistor för respektive skolskjutstur. Vid en eventuell olycka är det viktigt att chaufförerna och skolan vet vilka elever som finns med på turen. Föraren ska känna till vilka elever som ska åka med genom att man upprättar rutiner på skolan för att meddela eventuell frånvaro till föraren. Vårdnadshavare ansvarar för att tillfälliga ändringar rapporteras till skolskjutsansvarig.

Trafiksäkerhet

Det övergripande målet för skolskjutsverksamheten är att eleverna och barnen transporteras till och från skolan på ett sådant sätt att hög trafiksäkerhet tillförsäkras såväl resenärerna i fordonet som omgivande trafikanter.

Vid läsårets början ansvarar skolskjutsansvarig och chaufförerna gemensamt för att en särskild genomgång genomförs med de elever som färdas till och från skolan. Genomgången ska omfatta trafiksäkerhets- och ordningsregler vid hållplats, vid av- och påstigning, under färden samt till och från fordonet.

Skolskjutsansvarig svarar för att i samråd med chaufförerna bedöma så att de skolskjutsberättigade eleverna färdas till/från skolan på ett trafiksäkert sätt. I bedömningen medtas faktorer som vägens utformning, siktförhållanden och den övriga trafiken liksom elevernas ålder och antalet berörda barn.

Information om elev

I vissa fall kan det vara av betydelse att föraren får information om sjukdom eller handikapp hos eleven. Skolan får lämna sådan information endast om vårdnadshavare har medgivit detta. Föraren har tystnadsplikt om förhållanden som rör elevers sjukdomar, funktionshinder eller andra personliga förhållanden.

Ordningsregler

Skolskjutsansvarig svarar för att ordningsregler upprättas för skolskjutsningen och att detta sker i samråd med chaufförerna. Skolan svarar för att berörda elever undervisas om dem. Det ska finnas anvisad plats för var eleverna skall invänta skolbuss för hemfärd och vilka regler som gäller vid påstigning och under resan.

- Skolan ansvarar för att informera berörda vårdnadshavare om ordningsreglerna .
- Skolan ansvarar för ordning och säkerhet i samband med på- och avstigning vid skolan.

Under färden är det föraren som ansvarar för ordningen på bussen. Eventuella problem som uppstår skall föraren lösa i samråd med skolskjutsansvarig.

Krav på fordon och förare

Allmänt

Krav som ställs på fordon, utrustning och förare i samband med skolskjutsning regleras i olika lagar och förordningar och föreskrifter.

Transporternas utförande

Transporterna skall utföras på ett sådant sätt att kraven på en hög trafiksäkerhet tillgodoses både med avseende på resenärerna i fordonet och omgivande trafikanter. Samtliga passagerare skall ha bältad sittplats. Att inte följande gällande trafikregler betraktas som ett trafikbrott.

Om en hållplats bedöms vara olämplig av föraren och skolskjutsansvarig p.g.a. trafiksäkerhetsskäl skall detta omgående åtgärdas. Hämtning och lämning av såväl passagerare som gods ska ske på ett sådant sätt att kraven på en hög trafiksäkerhet för passagerarna och omgivande trafikanter tillgodoses.

Vid transporter av barn är ett oklanderligt körsätt väldigt viktigt. Föraren skall vara medveten om att denne kan vara antingen en bra eller dålig förebild ur trafiksäkerhetssynpunkt för barnen/ eleverna.

Resenärernas gods eller annat gods eller utrustning får under färd inte förvaras så att det hindrar utrymningsvägar eller att det utgör en fara för passagerarnas säkerhet vid en hastig inbromsning eller vid en olycka. Gods som kan påverka transportens säkerhet kan nekas transport av föraren.

Olyckor eller olyckstillbud som inträffar i samband med transporterna, skall omedelbart rapporteras till skolskjutsansvarig och noteras i föreskriven trafikloggare.

Fordonskrav

Förutom vad som framgår av vägtrafiklagstiftningen ställs även bl.a. följande krav på de aktuella fordonen:

- Alla fordon som används för skolskjutsning skall vara försedda med en kvadratisk skylt som visar fordonets användning. När fordonet används för annat ändamål än skolskjutsning skall utmärkningen vara borttagen, övertäckt eller vänd.
- Genomlyst skylt skall vara tänd vid skolskjutsning.
- På fordon som används för skolskjutsning skall blinklyktorna tändas då det befinner sig cirka 100 meter före och efter på- eller avstigningsplats. Blinklyktorna ska släckas när fordonet befinner sig cirka 100 meter från den plats där på- eller avstigning har skett.
- Dörr på vänster sida skall inte kunna öppnas av passagerare.
- Sittplatserna i en personbil som används för skolskjuts skall vara försedda med bilbälte.
- Bälteskuddar skall tillhandahållas vid behov.
- Det skall finnas sittplatser till alla elever och föraren får inte påbörja färden förrän alla elever sitter ned och är bältade.
- Det är inte tillåtet att röka i fordon som används för skolskjutstransporter.
- Fordonen ska så långt det är möjligt innehålla material som inte är allergiframkallande.
- Fordonen skall – förutom vad som krävs i gällande lagstiftning – vara utrustade med kommunikationsutrustning, brandsläckare, skyddsväst, handlampa, och förbandsutrustning.

Föraren

Förutom vad som framgår av vägtrafiklagstiftningen ställs även krav på att föraren skall:

- ha kunskap och kännedom om de särskilda servicekrav som skolskjutstransporter ställer,
- hjälpa barnet/eleverna vid i- och urstigning samt om så behövs med på- och avtagning av säkerhetsbälten,
- vid telefonsamtal under transporten använda handsfreeutrustning,
- ha god lokalkännedom och ha erforderliga språkkunskaper i svenska för att relativt obehindrat kunna kommunicera med elever och deras vårdnadshavare,
- alltid använda bilbälte och se till att passagerarna använder befintliga bälten,
- delta i utbildning och information som skolan ger i anledning av transporternas utförande.

Föraren har vidare tystnadsplikt beträffande elevernas personliga förhållanden.

Tillsynsansvar

Skolans styrelse har ansvaret för att Vägverket/Transportstyrelsens föreskrifter om skolskjutsning efterföljs. Om fel och brister upptäcks bör dock dessa rapporteras till skolskjutsansvarig och om det behövs även till polis eller länsstyrelse som är tillsynsmyndigheter för yrkesmässig trafik.

Försäkringar

Om en elev skadas, eller får någon av sina tillhörigheter förstörda, i samband med en trafikolycka, täcks alla kostnader genom fordonets trafikförsäkring.

En elev som med uppsåt skadar någonting på fordonet är ersättningsskyldig gentemot skolan som har möjlighet att rikta skadeståndskrav mot eleven.

När en elev oavsiktligt skadar någonting på fordonet kan vårdnadshavares hemförsäkring i vissa fall användas.

Krisplan

Skolskjutsansvarig skall tillsammans med chaufförerna upprätta en plan för hur man agerar vid en eventuell olycka. En viktig minnesregel är "Rädda - Larma - Släcka".

Krisplanen bör innehålla:

- Vilka åtgärder föraren skall vidtaga på olycksplatsen och vilka åtgärder som skall vidtagas på skolan.
- Vilka som ska kontaktas och aktuella telefonnummer.
- På vilket sätt och med vilken regelbundenhet, elever och personal skall övas i säkerhet.

Åtgärder som föraren ska vidta är bl.a.:

- Utrymning av bussen samt uppsamling av eleverna.
- Kontroll av eventuella skadade.
- Larma 112.
- Ge hjälp till eventuella skadade.

Fram till dess polis och räddningstjänst anlant till olycksplatsen är det föraren som ansvarar för eleverna. Föraren skall omgående kontakta ansvarig lärarpersonal och skolskjutsansvarig på skolan, samt vid kommunal skolskjuts, ansvarig entreprenör för skolskjutsen och skolskjutssamordnaren vid den aktuella kommunen.

I händelse av en olycka är det nödvändigt att föraren har en aktuell lista på vilka elever som åker med turen. Av den anledningen är det viktigt att skolan och föraren tillsammans upprättar rutiner för rapportering av olika avvikelser från elevlistan. Det gäller både elever som av någon anledning inte ska åka med på turen eller extra elever som ska åka med tillfälligt på turen.

Incidentrapportering

Incidenter och tillbud i samband med skolskjutsverksamheten skall alltid rapporteras till skolskjutsansvarig på skolan. Skolskjutsansvarig är i sin tur skyldig att informera skolans rektor, som vid behov rapporterar vidare till skolans styrelse.

Övningar och utbildning

I samråd med chaufförerna skall skolan svara för att eleverna undervisas i trafiksäkerhet och övas i hur de skall uppträda i händelse av en olycka. Ett utbildningspaket för trafiksäkerhet kan även utarbetas, lämpligtvis i samarbete med Räddningstjänsten. Innehållet kan vara både teoretiskt och praktiskt och kan till exempel användas vid en temadag kring trafik.

Adelöv 2022

Reviderad av rektor samt skolans chaufförer